

WYTYCZNE Nr 2 /2013

Dyrektora Generalnego Służby Więziennej

z dnia 4 czerwca 2013 r.

w sprawie wymagań dla zabezpieczeń techniczno-ochronnych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.¹⁾), ustala się, co następuje:

Rozdział 1 Zasady ogólne

§ 1.

1. Niniejsze wytyczne obejmują swoim zakresem zabezpieczenia techniczno-ochronne określone w § 77 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U. Nr 194, poz. 1902, z 2007 r. Nr 69, poz. 463), z wyjątkiem: agregatów prądotwórczych i innych zastępczych źródeł energii elektrycznej, oświetlenia, urządzeń telewizji przemysłowej i urządzeń kontroli dostępu oraz innych urządzeń i systemów teletechnicznych, dla których wytyczne zastosowania zostaną określone w odrębnych przepisach.
2. Przepisy niniejszych wytycznych należy stosować przy budowie nowych, adaptacji i przebudowie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi” oraz budowie nowych i przebudowie zabezpieczeń techniczno-ochronnych.
3. Montaż zabezpieczeń techniczno-ochronnych należy wykonywać zgodnie z zaleceniami producenta i sztuką budowlaną.
4. Stosowanie zabezpieczeń techniczno-ochronnych powinno uwzględniać podział jednostki organizacyjnej na rejony (zakwaterowania, administracyjny i gospodarczy), ze szczególnym uwzględnieniem rejonu zakwaterowania osadzonych.

Rozdział 2 Ogrodzenia, bramy, place spacerowe

§ 2.

1. Ogrodzenie jednostki organizacyjnej o pełnym systemie ochrony składa się z linii ogrodzenia zewnętrznego oraz linii ogrodzenia wewnętrznego. W jednostkach organizacyjnych o ograniczonym systemie ochrony można stosować jedynie linię ogrodzenia zewnętrznego. W jednostkach organizacyjnych o uproszczonym systemie ochrony stosuje się jedynie linię ogrodzenia zewnętrznego. Nie przewiduje się wieżyczek ochronnych.
2. Pas ochronny pomiędzy liniami ogrodzenia zewnętrznego i wewnętrznego jednostki organizacyjnej powinien mieć szerokość 2,5-4 m. Pas ochronny może

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 poz. 664 i 951.

również stanowić teren znajdujący się pomiędzy linią ogrodzenia zewnętrznego, a wygradzeniem wewnętrznym. W takim przypadku podana szerokość pasa nie jest obowiązująca, a wygradzenie wewnętrzne należy wykonać z siatki stalowej zwykłej, według wymogów określonych dla linii ogrodzenia wewnętrznego.

3. Siatka stalowa zwykła, stosowana w ogrodzeniach, powinna być wykonana z drutu stalowego ocynkowanego o średnicy 2,8-4 mm. Bok oczka siatki nie może być większy niż 5 cm.
4. Wszelkie połączenia pomiędzy sobą, siatek stalowych: z drutu ostrzowego i zwykłej, oraz połączenia tych siatek z innymi elementami zabezpieczeń ochronnych budynków i budowli, należy wykonywać w sposób uniemożliwiający przedostanie się pomiędzy nimi, jak również ich rozłączenie bez użycia narzędzi.
5. Zwoje przestrzenne z drutu ostrzowego na ogrodzeniach zewnętrznych i wewnętrznych, należy montować od strony wewnętrznej jednostki.
6. W jednostkach organizacyjnych o pełnym systemie ochrony:
  - 1) linia ogrodzenia zewnętrznego winna spełniać następujące wymogi:
    - a) ogrodzenie zewnętrzne należy wykonać jako pełne, przestronowe. Do wysokości co najmniej 2 m od poziomu terenu ogrodzenie należy wykonać z żelbetu wylewanego,
    - b) wysokość ogrodzenia, wraz ze zwieńczeniem, winna wynosić 5-6 m, od poziomu terenu,
    - c) w przypadku braku możliwości nadbudowania istniejącego ogrodzenia w technologii, w której zostało ono wykonane, dopuszcza się jego podwyższenie za pomocą siatki z drutu ostrzowego, rozpiętej na słupkach stalowych mocowanych do istniejącego ogrodzenia,
    - d) ogrodzenie zewnętrzne należy zwieńczyć dwoma zwojami przestrzennymi z drutu ostrzowego, o średnicy 0,73-0,98 m. Zwoje powinny być umieszczone w odstępnie 0,5 m od siebie;
  - 2) linia ogrodzenia wewnętrznego winna spełniać następujące wymogi:
    - a) ogrodzenie wewnętrzne należy wykonać z siatki z drutu ostrzowego, rozpiętej na słupach stalowych. Na całej długości między słupami należy wykonać cokół betonowy. Dół siatki należy zwieńczyć ocynkowaną linką lub drutem stalowym o średnicy 5-6 mm albo ocynkowanym płaskownikiem stalowym o wymiarach 20 x 5 mm. Płaskownik, linkę lub drut należy punktowo mocować do cokołu, w odległościach nie większych niż 0,5 m,
    - b) wysokość ogrodzenia, wraz ze zwieńczeniem, winna wynosić 4-5 m od poziomu terenu,
    - c) ogrodzenie wewnętrzne należy zwieńczyć dwoma zwojami przestrzennymi z drutu ostrzowego według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 1 lit. d;
  - 3) wygradzenie wewnętrzne winno spełniać następujące wymogi:
    - a) poszczególne rejony jednostki organizacyjnej, powinny być wygradzone,
    - b) wygradzenia wewnętrzne należy wykonać z siatki stalowej zwykłej, według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 2 lit. a i b,
    - c) wygradzenie wewnętrzne należy zwieńczyć zwojem przestrzennym z drutu ostrzowego o średnicy 0,73-0,98 m.
  - 4) bramy winny spełniać następujące wymogi:

- a) szerokość i wysokość bram oraz słuz powinna być zgodna z przepisami przeciwpożarowymi,
  - b) należy przewidzieć dwie bramy tj. główną i gospodarczą,
  - c) obie bramy powinny być pełne (przesłonowe) i posiadać napęd mechaniczny,
  - d) obie bramy powinny funkcjonować w systemie śluzy z bramami wewnętrznymi. Bramy wewnętrzne powinny być ażurowe i posiadać napęd mechaniczny,
  - e) bramy i furtki przejściowe, w ogrodzeniach i wygradzeniach wewnętrznych, należy zabezpieczyć przed możliwością ich pokonania. Zabezpieczenia te powinny stanowić przedłużenie zabezpieczenia ogrodzenia lub wygradzenia wewnętrznego i umożliwiać otwieranie bram i furtek;
- 5) place spacerowe winny spełniać następujące wymogi:
- a) place spacerowe powinny mieć kształt czworoboków. Minimalna powierzchnia jednego placu spacerowego wynosi 20 m², a najkrótszy bok placu nie może mieć mniej niż 2,2 m długości,
  - b) wygradzenia pomiędzy poszczególnymi placami spacerowymi powinny być wykonane z materiału pełnego o wysokości 3 m., w sposób uniemożliwiający wzajemny kontakt osadzonych,
  - c) place spacerowe należy przykryć od góry siatką z drutu ostrzowego, siatką stalową zwykłą lub prętami stalowymi,
  - d) każdy plac spacerowy powinien posiadać zadaszone miejsce, umożliwiające schronienie się osadzonych przed opadami atmosferycznymi oraz ławkę trwale zamocowaną w podłożu,
  - e) jeżeli na placu spacerowym przewidziano urządzenia sportowo – rekreacyjne, powinny one być trwale zamocowane w podłożu,
  - f) nawierzchnię placu spacerowego należy wykonać z betonu, z zapewnieniem odprowadzenia lub wsiąkania wody opadowej,
  - g) dojścia z budynków zakwaterowania do placów spacerowych należy wygradzić siatką stalową zwykłą o wysokości 3 m, według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 2 lit. a i przykryć od góry siatką stalową zwykłą;
- 6) place przeznaczone do gier zespołowych (boiska sportowe) winny spełniać następujące wymogi:
- a) ogrodzenie placu do gier zespołowych należy wykonać z siatki stalowej zwykłej o wysokości 6 m, według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 2 lit. a,
  - b) ogrodzenie należy zwieńczyć, dwoma przylegającymi do siebie zwojami przestrzennymi z drutu ostrzowego o średnicy 0,73–0,98 m, umieszczonymi po jednym z każdej strony siatki,
  - c) jeżeli na placu przeznaczonym do gier zespołowych przewidziano urządzenia sportowo – rekreacyjne, powinny one być trwale zamocowane w podłożu.
7. W jednostkach organizacyjnych o ograniczonym systemie ochrony:
- 1) linia ogrodzenia zewnętrznego winna spełniać następujące wymogi:

- a) ogrodzenie zewnętrzne może być pełne, przesłonowe lub ażurowe. Ogrodzenie ażurowe należy wykonać z siatki stalowej zwykłej rozpiętej na słupach stalowych,
  - b) wysokość ogrodzenia, wraz ze zwieńczeniem, winna wynosić 4-5 m. od poziomu terenu,
  - c) ogrodzenie zewnętrzne należy zwieńczyć dwoma zwojami przestrzennymi z drutu ostrzowego o średnicy 0,73-0,98 m. Zwoje powinny być umieszczone w odstępach 0,5 m od siebie;
- 2) linia ogrodzenia wewnętrznego winna spełniać następujące wymogi:
- a) ogrodzenie wewnętrzne wykonuje się z siatki stalowej zwykłej rozpiętej na słupach stalowych, według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 2 lit. a,
  - b) wysokość ogrodzenia, wraz ze zwieńczeniem, wynosi 3-4 m od poziomu terenu,
  - c) ogrodzenie wewnętrzne należy zwieńczyć zwojem z drutu ostrzowego o średnicy 0,73 m;
- 3) wyгородzenie wewnętrzne winno spełniać następujące wymogi:
- a) poszczególne rejon jednostki organizacyjnej mogą być wyгородzone,
  - b) wyгородzenia wewnętrzne należy wykonać według zasad określonych w § 2 ust. 7 pkt. 2;
- 4) bramy winny spełniać następujące wymogi:
- a) należy stosować zasady określone w § 2 ust. 6 pkt 4,
  - b) w przypadku zastosowania ogrodzenia zewnętrznego ażurowego należy stosować bramy o konstrukcji ażurowej;
- 5) place spacerowe winny spełniać następujące wymogi:
- a) wymiary placu spacerowego należy stosować według zasad określonych w § 2 ust. 6 pkt 5. lit. a.
  - b) należy stosować ogrodzenie z siatki drucianej stalowej zwykłej o wysokości 3 m.
8. W jednostkach organizacyjnych o uproszczonym systemie ochrony:
- 1) należy stosować jedynie ogrodzenie zewnętrzne z siatki zwykłej o wysokości 3 m, wraz ze zwieńczeniem. Ogrodzenie należy zwieńczyć zwojem z drutu ostrzowego o średnicy 0,73 m;
  - 2) nie stosuje się wyгородzeń wewnętrznych;
  - 3) należy stosować bramy ażurowe, które mogą być otwierane ręcznie. Nie stosuje się systemu śluz.

Rozdział 3

Drzwi i kraty

§ 3.

- 1. Drzwi i kraty w budynkach zakwaterowania osadzonych należy stosować zgodnie z wymaganiami określonymi w § 5 Wytucznych nr 3/2011 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 października 2011 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych.
- 2. Drzwi i kraty winny ponadto spełniać następujące wymogi:

- 1) wizjer w drzwiach do celi mieszkalnej należy zabezpieczyć szkłem hartowanym oraz od strony korytarza ruchomą przesłoną;
- 2) drzwi do cel mieszkalnych, dla osadzonych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych można wyposażyć w zamykane okienko podawcze.
3. Kraty okienne w budynkach nie będących budynkami zakwaterowania osadzonych winny spełniać następujące wymogi:
  - 1) w jednostkach organizacyjnych o pełnym systemie ochrony wszystkie okna w budynkach powinny być okratowane:
    - a) w oknach budynków, które stanowią linię ogrodzenia zewnętrznego, w ścianach skierowanych na zewnątrz jednostki organizacyjnej, oraz w budynkach lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, w których mogą czasowo przebywać osadzeni bez dozoru (np. kuchnia, kotłownia), należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych,
    - b) w oknach pozostałych budynków, lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego;
  - 2) w jednostkach organizacyjnych o ograniczonym systemie ochrony wszystkie okna w budynkach, które stanowią linię ogrodzenia zewnętrznego, w ścianach skierowanych na zewnątrz jednostki organizacyjnej, oraz w budynkach lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, w których mogą czasowo przebywać osadzeni bez dozoru (np. kuchnia, kotłownia), powinny być okratowane. Kraty powinny spełniać wymogi określone dla budynków zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego;
  - 3) w jednostkach organizacyjnych o uproszczonym systemie ochrony nie stosuje się krat okiennych. Wyjątek stanowią okna skierowane na zewnątrz terenu jednostki organizacyjnej, w budynkach stanowiących linię ogrodzenia zewnętrznego. Kraty powinny spełniać wymogi określone dla budynków zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego.
4. Kraty przejściowe i wejściowe w budynkach nie będących budynkami zakwaterowania osadzonych winny spełniać następujące wymogi:
  - 1) kraty przejściowe i wejściowe powinny otwierać się zgodnie z kierunkiem ewakuacji;
  - 2) kraty przejściowe i wejściowe należy projektować w sposób uniemożliwiający kolizję ze skrzydłem drzwi czy innej kraty, podczas ich otwierania;
  - 3) w jednostkach organizacyjnych o pełnym systemie ochrony, w budynkach lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, w których mogą czasowo przebywać osadzeni bez dozoru należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych. W pozostałych budynkach, lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego;
  - 4) w jednostkach organizacyjnych o ograniczonym systemie ochrony należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego;

- 5) w jednostkach organizacyjnych o uproszczonym systemie ochrony nie stosuje się krat przejściowych i wejściowych.

Rozdział 4

Siatki i przesłony w otworach okiennych

§ 4.

1. Siatki i przesłony w otworach okiennych stosuje się jedynie w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych, według zasad określonych w § 5 ust. 1 Wytycznych Nr 3/2011 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 października 2011 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych .
2. Siatki stalowe montowane w otworach okiennych, wykonuje się z drutu stalowego ocynkowanego o średnicy 2-3 mm. Bok oczka siatki nie może być większy niż 2 cm. Ramę siatki wykonuje się z kątownika stalowego ocynkowanego o przekroju od 20 x 20 mm do 30 x 30 mm.
3. Przesłony w otworach okiennych winny spełniać następujące wymogi:
  - 1) konstrukcja przesłon powinna być wykonana z kształtowników stalowych ocynkowanych lub innego materiału nie ulegającego korozji i powinna przesłaniać cały otwór okienny;
  - 2) przesłony powinny być wypełnione płytą poliwęglanową o grubości co najmniej 2 mm, trudnopalną i nieprzeźroczystą, o współczynniku przenikania światła w przedziale 70-80 %;
  - 3) przesłony należy stosować razem z siatką, wykonaną według zasad podanych w § 4 pkt. 2. Siatka powinna uniemożliwiać przekazywanie przedmiotów pomiędzy osadzonymi, przez okna cel mieszkalnych.

Rozdział 5

Zabezpieczenia dodatkowe

§ 5.

1. W jednostkach organizacyjnych o pełnym systemie ochrony:
  - 1) studzienki i wejścia do kanałów należy zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający ich otwarcie bez użycia narzędzi;
  - 2) otwory dachowe, sufitowe, wentylacyjne itp. o średnicy lub przekątnej większej niż 25 cm należy zabezpieczyć zamykaną kratą lub blachą stalową o grubości 5 mm, odpowiednio:
    - a) w budynkach, lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, w których mogą czasowo przebywać osadzeni bez dozoru, należy stosować kraty takie jak w oknach budynków zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu zamkniętego i aresztach śledczych,
    - b) w budynkach, lub w wydzielonych przegrodą częściach tych budynków, w których nie mogą przebywać osadzeni bez dozoru, należy stosować kraty takie jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego;

- 3) zabezpieczenie rur spustowych, odgromników, słupów, masztów, kominów i innych punktów wysokościowych oraz daszków nad wejściami do budynków, powinno uniemożliwiać wspięcie się na nie, a także wspięcie się po nich na budynki stanowiące linię ogrodzenia zewnętrznego oraz ogrodzenie zewnętrzne lub wewnętrzne;
  - 4) krawędzie dachu lub ściany budynków stanowiących zewnętrzną linię ogrodzenia, należy od strony terenu jednostki organizacyjnej zabezpieczyć, dwoma połączonymi ze sobą zwojami przestrzennymi z drutu ostrzowego, o średnicy 0,73 m. Zabezpieczenie to powinno stanowić przedłużenie zwieńczenia linii ogrodzenia zewnętrznego i powinno być umieszczone na tej samej wysokości.
2. W jednostkach organizacyjnych o ograniczonym systemie ochrony:
- 1) studzienki i wejścia do kanałów należy zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający ich otwarcie bez użycia narzędzi;
  - 2) otwory dachowe, sufitowe, wentylacyjne itp. o średnicy lub przekątnej większej niż 25 cm należy zabezpieczyć odpowiednio zamykaną kratą o konstrukcji takiej jak w budynkach zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego lub blachą stalową o grubości 5 mm;
  - 3) zabezpieczenie rur spustowych, odgromników, słupów, masztów, kominów i innych punktów wysokościowych oraz daszków nad wejściami do budynków, powinno uniemożliwiać wspięcie się po nich na budynki stanowiące linię ogrodzenia zewnętrznego oraz ogrodzenie zewnętrzne lub wewnętrzne;
  - 4) krawędzie dachu lub ściany budynków stanowiących zewnętrzną linię ogrodzenia, należy od strony terenu jednostki organizacyjnej zabezpieczyć jednym zwojem przestrzennym z drutu ostrzowego, o średnicy 0,73 m. Zabezpieczenie to powinno stanowić przedłużenie zwieńczenia linii ogrodzenia zewnętrznego i powinno być umieszczone na tej samej wysokości.
3. W jednostkach organizacyjnych o uproszczonym systemie ochrony należy przewidzieć jedno pomieszczenie przeznaczone do czasowego odizolowania osadzonego, do czasu wytransportowania go z terenu jednostki organizacyjnej. Drzwi i okna tego pomieszczenia należy zabezpieczyć kratami, wykonanymi według zasad określonych dla budynków zakwaterowania osadzonych w zakładach karnych typu półotwartego.

Rozdział 6 Przepisy końcowe

§ 6.

1. Wszelkie odstępstwa od niniejszych wytycznych wymagają pisemnej zgody Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.
2. Wytyczne wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia podpisania.

**DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

gen. Jacek Włodarski